

ZPRÁVA O KONÁNÍ AKCE

TÉMA:	DNY KOSMONAUTIKY		
TERMÍN / MÍSTO:	24.03.2025 / 08.45 – 10.45 hod. / MŠ Studenec	/ 24 dětí	
	22.04.2025 / 09.00 – 11.00 hod. / ZŠ a MŠ Kralice	/ 28 dětí	
	22.04.2025 / 10.00 – 12.00 hod. / ZŠ a MŠ Březník	/ 30 dětí	
	23.04.2025 / 08.30 – 10.30 hod. / MŠ Sedlec	/ 38 dětí	
	24.04.2025 / 08.00 – 11.30 hod. / MŠ Mohelno	/ 53 dětí	
	20.05.2025 / 09.15 – 11.15 hod. / ZŠ a MŠ Hartvíkovice	/ 21 dětí	
	30.05.2025 / 08.30 – 09.45 hod. / MŠ Sudice	/ 24 dětí	
CÍLOVÁ SKUPINA:	děti a žáci		

V rámci jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti a pracovní skupiny pro podporu rozvoje didaktických forem byla vybrána koncepce realizace akce *Dny kosmonautiky* tentokrát pro děti z mateřských škol.

Do sedmi mateřských škol v ORP Náměšť nad Oslavou bylo pozváno mobilní planetárium z Brna a aktivity se zúčastnilo celkem 218 dětí. Ty se spolu s učitelkami zúčastnily interaktivního promítání zaměřeného na vesmír a planety, které bylo uzpůsobeno jejich věku. Projekce probíhala uvnitř nafukovací kopule, která sama o sobě vytvořila atmosféru vesmírného dobrodružství a probudila v dětech přirozenou zvědavost a zaujetí.

Zábavnou a vizuálně poutavou formou se děti dozvěděly například:

- jak vypadají jednotlivé planety sluneční soustavy a čím se od sebe liší (např. že Mars je červený, Saturn má prstence a Jupiter je největší),
- proč Slunce svítí a co se děje, když je noc,
- jak to vypadá na Měsíci a proč na něm nejsou stromy ani voda,
- co všechno potřebuje kosmonaut k přežití ve vesmíru – od skafandru až po kyslík,

Děti byly do programu aktivně zapojeny a odpovídaly na otázky. Celý zážitek byl veden formou příběhu s prvky pohádky, aby byl srozumitelný, ale zároveň podnětný.

Součástí programu byla také patnáctiminutová přednáška Ferdinanda Szemly, který je nejen zapáleným popularizátorem vědy, ale zároveň lídrem pracovní skupiny pro podporu rozvoje moderních didaktických forem. Jeho role v rámci Dnů kosmonautiky spočívala v tom, že přímo v mateřských školách vedl krátké interaktivní bloky, ve kterých dětem přibližoval základy astronomie a kosmonautiky způsobem srozumitelným a přitažlivým právě pro předškolní věk.

Pan Szemla využil kombinaci vyprávění, reálných modelů a pohybových aktivit. Přinesl zmenšené modely planet a děti se samy stávaly "planetami" – stouply si do kruhu a za pomoci jednoduchých pokynů se otáčely kolem své osy i kolem „Slunce“ uprostřed. Tím si na vlastním těle prožily princip rotace planet i oběhu kolem Slunce.

Pomocí obrazných přirovnání vysvětloval např. že „Slunce je jako obrovská rozžhavená koule, která všem dává teplo a světlo“ nebo že „Měsíc je jako noční kamarád Země, který se s ní pořád točí dokola“. Formou otázek děti

zapojoval do přemýšlení – ptal se, co by si vzaly na cestu do vesmíru, jak by vypadalo jídlo na raketě nebo kde by mohly přistát.

Děti reagovaly s nadšením, aktivně se zapojovaly a často přicházely s vlastními nápady.

Na promítání navazovaly výtvarné a tvořivé aktivity, při nichž děti různými technikami, jak si každá školka zvolila, zpracovávaly téma vesmíru.

- Roztírání barev přes igelitový sáček, stříkání barvy a následné lepení planet (Země, Mars, Slunce) na výkres
- Planety z provázků a papíru na nafouknutých balóncích
- Planeta Země ze sádrového obvazu na balónku, dobarvená tupováním houbičkou
- Sluneční soustava z polystyrenových koulí
- Planeta Mars vytvořená technikou kašírování, doplněná o model přistání rakety a kosmonauty
- Planety z kuchyňských utěrek
- Kašírovaná planeta jako skupinová práce
- Vlastní mimozemšťané z ruliček od toaletního papíru
- Papírové rakety z geometrických tvarů
- Souhvězdí vytvořená stříkáním bílé tempery zubním kartáčkem

Cílem bylo rozvíjet jemnou motoriku, smyslové vnímání a prostorovou představivost dětí, zároveň podporovat trpělivost a schopnost plánovat postupy. Dále podpořit fantazii a kreativitu při práci s různými materiály a technikami a usnadnit dětem porozumění vesmírným jevům. Současně aktivita rozvíjela spolupráci, komunikaci a schopnost vyjádřit vlastní identitu.

Databáze OP VVV: www.databaze.opvvv.msmt.cz/vystup/354: Využit byl metodický list Vesmír - Výtvarná dílna, který nabízí možné schéma série projektového dne zaměřeného na rozvoj mezioborových a mezipředmětových vazeb, kdy žáci zkombinují pochopení principů fungování vesmíru s aplikací různých výtvarných technik a postupů. Jedná se o podklad pro učitele, který může být využit jako metodický materiál ve formátu pdf pro práci s žáky 1. stupně základních škol. My jsme metodický materiál nabídli v rámci aktivity pedagogům, kteří obdrželi nejen odkaz na webové stránky databáze OP VVV a všechny metodické listy, ale také s dětmi na základě materiálu tvořili různými způsoby planety, vesmír úměrně věku dětí. Děti pracovaly společně, jednotlivě, jak si která školka zvolila za vhodné. I zde bylo cílem, aby výtvarná dílna s tématem Vesmír seznámila děti s tělesy ve sluneční soustavě a základními principy fungování Vesmíru. Dále aby děti poznaly a vyzkoušely si nové grafické techniky.

Evaluace:

Pedagogové ocenili především věkově přiměřenou formu podání a interaktivní přístup lektorů:

„Děti si z programu odnesly víc, než bychom čekali. Pan Szemla to s nimi opravdu umí – byl v kontaktu, zapojoval je, odpovídal na jejich otázky.“ „Velmi oceňujeme, že program nebyl jen pasivní, ale děti si mohly vše hned vyzkoušet.“

Všechny MŠ uvedly, že téma dále rozvíjely v běžné výuce (např. malování vesmíru, tvoření raket, řízené rozhovory o planetách): *„Děti si chtěly hrát na planety ještě další tři dny.“* Většina pedagogů vyjádřila zájem o opakování podobných programů i v budoucnu.

Děti pak velmi pozitivně reagovaly na projekci v planetáriu („Byli jsme uvnitř rakety!“), modely planet a vlastní aktivní zapojení („Točím se jako Země!“) a praktické ukázky. Mnohé děti si informace zapamatovaly a dokázaly je další zopakovat, k čemuž sloužilo právě i následné tvoření: *„Země obíhá! A je modrá, protože má vodu! Slunce je hvězda! Ale nedá se na něj dívat!“*

Spolufinancováno
Evropskou unií

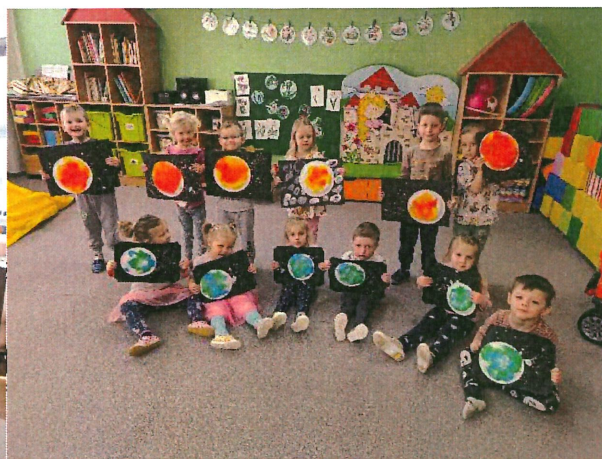
MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Aktivita byla pedagogy hodnocena jako velmi přínosná, a to jak z hlediska motivace dětí, tak možnosti rozvoje klíčových kompetencí jako jsou komunikace, porozumění souvislostem či tvořivost.

Realizace této aktivity podpořila rozvoj moderních didaktických forem, rozvoj polytechnického a přírodovědného vzdělávání v MŠ a mimo jiné propojila formální a neformální vzdělávání. Zapojoval se do ní také aktivně jeden z lídrů pracovní skupiny, prohloubila se spolupráce mezi školami a MAPem a sdílení inspirativní praxe tak bylo pomyslnou třešničkou na dortu.

Petra Měrková

Koordinátor projektu MAP ORP Náměšť nad Oslavou IV

Spolufinancováno
Evropskou unií

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Projekt MAP ORP Náměšť nad Oslavou IV
registrační č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008970

oslavka
MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINA